ZARAUZKO HONDARTZAREN INGURUMEN KUDEAKETA

ZARAUZKO UDALA

UDAL ZERBITZU TEKNIKOEN SAILA

2025eko Ingurumen Deklarazioa

(EMAS III)

2026ko otsailean landua

ZARAUZKO UDALA

Zarauzko Udalak jendearen eskura jarri du Ingurumenaren gaineko Deklarazioa, web-orrian eta bulegoetan:

Udal Zerbitzu Teknikoak
JESN-2025:
84.11 “Herri Administrazioaren jarduera orokorrak”
93.24 “Jolaserako eta entretenimendurako beste jarduera batzuk”

Zigordia Kalea 13, 20800 Zarautz (Gipuzkoa)
Tf: 943 005159 / Faxa: 943 005 202
helb. el.: brodriguez@zarautz.eus
Harremanetarako pertsona: Begoña Rodriguez Iraeta

Ziurtagiriaren erregistro zenbakia: ES-EU-000021

AURKIBIDEA

1. AURKEZPENA....4

2. HONDARTZAKO ESPARRU ESTRATEGIKOA 4

2.1 ZARAUTZ 2030 PLAN ESTRATEGIKOA 4

2.2 HONDARTZAREN IKUSPEGIA ETA ERRONKAK....5

2.3 INGURUMEN KUDEATZEKO SISTEMAREN IRISMENA 6

2.4 INGURUMEN POLITIKA: 6

UDAL KONPROMISOA HONDARTZAREN INGURUMEN KUDEAKETAN....6

3. INGURUMEN KUDEATZEKO SISTEMA 7

3.1 SISTEMAREN EGITURA....7

3.2 HONDARTZAREN KUDEAKETAREN ARDURADUNAK....8

4. 2025.URTEKO INGURUMEN PORTAERA....8

4.1 2025. URTEKO PLANIFIKAZIOA 8

4.2 HONDAKINAK 9

4.3 URA....10

4.4 ENERGIA 11

4.5 BIODIBERTSITATEA 12

4.6 OSASUNA ETA ONGIZATEA....13

4.7 HORNITZAILEEKIN INGURUMEN LANKETA 14

4.8 ARRISKUAK ETA AUKERAK LANTZEKO EKINTZAK 15

5. INGURUMENAREN ARLOKO LEGEZKO BETEKIZUNAK 16

6. ANEXOAK..... 18

6.1 ASPEKTU-METODOLOGIKOAK..... 18

6.2 INGURUMEN-KUDEAKETAKO JARDUNBIDE ONENAK ETA INGURUMENAREN ARLOKO JOKABIDEA EZAGUTZEKO OINARRIZKO ETA SEKTOREKO ADIERAZLEAK..... 19

6.3 2025eko PROGRAMA 23

6.4 INGURUMEN-EGIAZTATZAILEAREN IZENA ETA EGIAZTATZE-ZENBAKIA, ETA BALIOZTATZEAREN DATA.... 23

1. AURKEZPENA

Zarauzko hondartza denon altxorra da, ia bi kilometro luze dituen eta itsasora zabalik dagoen leku aktibo eta dinamikoa. Ekialdeko dunak eta padurak babestuta daude. Zarauzko Udalak badaki hondartza babestu behar den baliabide natural eta ekonomikoa dela eta, horregatik, hondartzaren kutsadurari aurrea hartzeko eta erabiltzaileen ingurumenarekiko jarrera hobetzeko beharrezkoak diren baliabideak antolatzeko konpromisoa hartu du.

Bide horretan, ingurumena kudeatzeko sistema ezarri zen 2004 urtean, ISO 14001 nazioarteko arauaren eta EMAS Europako Ekokudeaketa eta Ekoauditoriako arauaren arabera (Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1221/2009 Erregelamendua (EE), erakundeek ingurumenaren auditoria eta kudeaketarako sistema komunitarioan (EMAS) borondatez parte-hartzeari buruzkoa eta ondoren izan diren aldaketak).

URTEETAKO LANAREN EMAITZA

Urte hauetan zehar, Udalak **baliabide** eta **esfortzu** asko egin ditu **hondartzaren ingurumen kudeaketa hobetzeko**. Horri esker, esparru askotan hobekuntzak lortu dira, hala nola, herritarren sentsibilizazio mailan, biotopoko kontserbazioan, hondartzako hondakinen bereizketan eta bilketan…

Dena dela, asko dago egiteko oraindik ere!!

2. HONDARTZAKO ESPARRU ESTRATEGIKOA

2.1 ZARAUTZ 2030 PLAN ESTRATEGIKOA

Udalak **“Zarautz 2030 Plan estrategikoa”** onartu zuen 2022an. Plan horrek 2030 urteko Zarautz irudikatu du eta horretara iristeko erronkak eta norabidea zehaztu ditu, beti ere herriaren garapena jasangarria izango dela bermatuz.

Plan horrek eragina du, ezinbestean, hondartzako Ingurumen Kudeaketa Sisteman eta urtero egiten dugun “Arrisku eta Aukeren” hausnarketan kontuan izaten dugu

Nahiz eta helburu guztiak izan garrantzia, hauek dira bereziki Hondartzako Ingurumen Kudeaketa Sisteman eragina dutenak.

2.2 HONDARTZAREN IKUSPEGIA ETA ERRONKAK

Ikuspegia: nolakoa da nahi dugun hondartza?

Zarauzko hondartza guztiontzat irekia eta prestatua dago. Lasaia eta segurua da, eta kalitatezko zerbitzuak eskaintzen ditu. Gune garrantzitsua da ekintza aktibo eta osasuntsuak egiteko eta guztion aisialdirako plaza izateko.

Hondartzak natura balio handia du. Herritarrek balio hori ondo ezagutzen dute eta aktiboki babestu eta zaintzen dute.

Klima aldaketaren inpaktuei aurre egiteko, beharrezko neurriak hartuta daude eta, ondorioz, muturreko itsas gertakarien aurrean kalteak gutxitu dira.

Zarauzko hondartza zarauztarren nortasunaren erakusleihoa da, elkarbizitzarako gunea, euskara entzun eta tokiko kultura arnasteko eremu paregabea.

Erronkak: adostutako helburuak lortzeko, zein erronka ditugu aurrean?

1. Hondartzaren balio naturala babestea eta klima aldaketaren inpaktuak gutxitzeko udalerria egokitzea.
2. Hondartzako erabilera guztien arteko oreka lortzea, kalitatezko zerbitzuak eskainiz eta segurtasuna bermatuz.
3. Hondartza Zarauzko nortasunaren agertokia izatea eta gizartearen balioak lantzeko eremu bilakatzea.
4. Nola? Begirada ireki eta berritzailearekin lan eginda.

2.3 INGURUMEN KUDEATZEKO SISTEMAREN IRISMENA

Ingurumen Kudeaketarako Sistemak Udalaren ardurapean dauden Zarauzko hondartzako jarduera, produktu eta zerbitzu guztiei eragiten die.

Hondartza eta itsasertzeko pasealekua hartzen ditu sistemak, eta kanpo gelditzen dira pasealekuko sarbideak, portua eta kafetegietako mahaiak. Salbuesten dira baita ere hondartzan eta pasealekuan egiten diren ekitaldiak.

Mugikortasun arloa ere Sistema honen irismenean txertatu zen, bereziki hondartzara datozenek erabiltzen duten garraioa eta horrek sortutako ingurumen inpaktua.

Goian aipatutako jarduerak, produktuak eta zerbitzuak honako hauek dira: hondartzako garbiketa (Foru Aldundiaren eskumena da, eta Udalari haiekin koordinatzea dagokio) eta itsasertzeko pasealekuaren garbiketa, kabina kolektiboen zainketa, toldoak eta aulkiak kudeatzea, salbamendu eta sorospen-zerbitzuak, instalazio guztien mantentze-lan orokorrak, hondakinen gaikako bilketa eta herritarren segurtasuna. Bainatzeko uren eta hondartza inguruko eremuaren kontrol sanitarioa Eusko Jaurlaritzaren eskumena izan arren, Udalak jarraipena egiten du.

Oraingoz, Zarauzko Udalak ez du aurreikusten erakundeko beste zerbitzu batzuetara zabaltzea Ingurumen Kudeaketa Sistema.

2.4 INGURUMEN POLITIKA:

UDAL KONPROMISOA HONDARTZAREN INGURUMEN KUDEAKETAN

Zarauzko Udalak ondorengo konpromisoak hartu ditu, hondartzarako adostutako ikuspegi estrategikoarekin bat egiteko eta definitutako xedeak lortzeko, beti ere Ingurumen Kudeaketa Sistemaren baitan adostutako irismenaren barruan:

INGURUMEN POLITIKA

UDAL KONPROMISOA HONDARTZAREN INGURUMEN KUDEAKETAN

Ingurumena babesteko, Udalak bere kudeaketa etengabe hobetzeko lan egingo du, legezko betebeharrak eta testuingurua kontuan edukita.

Konpromiso hauek hartu ditu:

- Hondartzako balio naturalak babestea.
- Hondartza kalitatezko zerbitzuez hornitzea, beti ere baliabideak modu eraginkorrean erabilita.
- Hondartzaren erabilera eta gozamenaren ondorioz gauzatzen diren aktibitateek sortzen duten inpaktua ezagutu, kontrolatu eta posible den neurrian, murrizteko bitarteko eta baliabideak jartzea.
- Klima aldaketaren eraginez gerta litezkeen inpaktuak ezagutu, jarraipena egin eta beharrezko neurriak hartzea.

Horretarako, Udalak hondartzako erabiltzaileak eta bertan lan egiten duten pertsonak entzun eta beraien iritzia kontutan hartuko du, beraien konplizitatea eta parte-hartze aktiboa sustatzeko tresnak martxan jarrita.

3. INGURUMEN KUDEATZEKO SISTEMA

3.1 SISTEMAREN EGITURA

Udalak Ingurumena Kudeatzeko Sistema erabiltzen du, hondartzako zerbitzuen funtzionamendu egokia bermatzeko, legeak eskatutakoa zorrotz betetzeko eta zerbitzu horiek arlo guztietan zehaztutako politiketara egokitzen direla ziurtatzeko.

Ingurumen Kudeaketarako Sistemak honako hauek barne hartzen ditu: antolamendu-egitura, erantzukizunak eta eskuliburuan oinarritutako agiriak.

Modu eskematikoan, Erakundeak ingurumenaren arloan duen jokabidea etengabe hobetzeko jarraitzen duen eskema hau da:

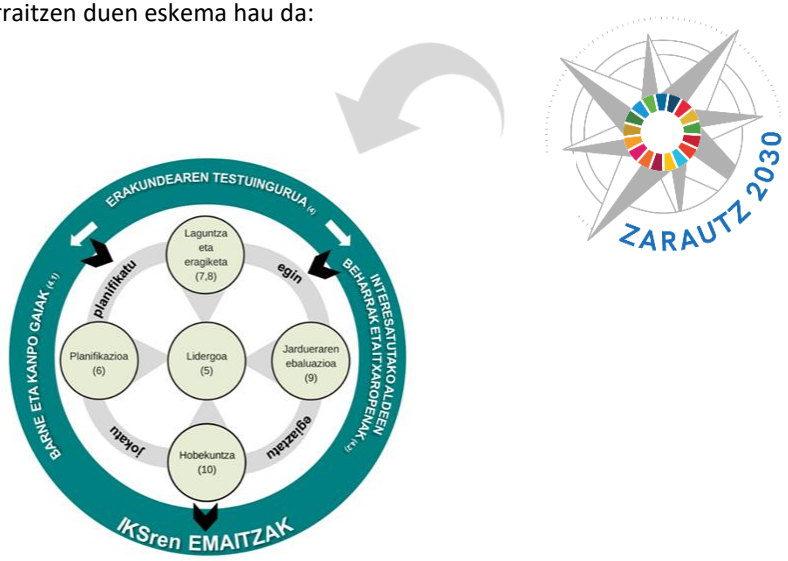

Erakundeak eskuliburuan oinarritutako dokumentatutako informazioa du sistemaren oinarri gisa.

PLANIFIKATU - **Arriskuak eta aukerak** identifikatu eta aztertu. - **Ingurumen alderdiak** eta horiekin lotutako ingurumen inpaktuak identifikatu, bizi-zikloaren ikuspegitik. - Erakundeak bete **beharreko legezko baldintzak eta beste baldintzak batzuk** ezagutu. - Ingurumen kudeaketa hobetzeko **helburuak eta xedeak** zehaztu. - Zereginaren **adierazleak** finkatu.	**EGIN** - **Kudeaketa egiturak** sortu eta **funtzioak eta erantzukizunak** banatu. - **Baliabide** egokiak eskaini. - Langileak **prestatu, eta kontzientzia** hartzen dutela eta dituzten eskumenez jabetzen direla bermatu. - Barneko nahiz kanpoko **komunikazio** bideak antolatu. - **Dokumentazioa** garatu eta zaindu. - **Dokumentuen kontrola** ezarri eta bideratu. - **Eragiketen kontrola** ezarri eta zaindu. - **Larrialdiko egoeren** aurreko prestasuna eta gaitasuna bermatu.
JOKATU - Zuzendaritzak Ingurumen Kudeaketarako Sistemaren **berrikuspenak** egin aldian-aldian. - **Hobekuntzak** zehaztu.	**EGIAZTATU** - Etengabeko **jarraipena eta neurketa** egin. - **Legezko baldintzak** eta aplika daitezkeen beste baldintza batzuk bete diren **ebaluatu**. - **Adostasun ezak identifikatu**, eta ekintza zuzentzaileak nahiz prebentiboak egin. - **Erregistroak** kudeatu. - Aldian-aldian **barne ikuskaritzak** egin.

3.2 HONDARTZAREN KUDEAKETAREN ARDURADUNAK

Zarauzko Udala, bere Zerbitzu Teknikoen bidez arduratzen da udal izaerako eskumenak kudeatzeaz.

Hauek dira kudeaketa sisteman parte hartzen duten eragileak:

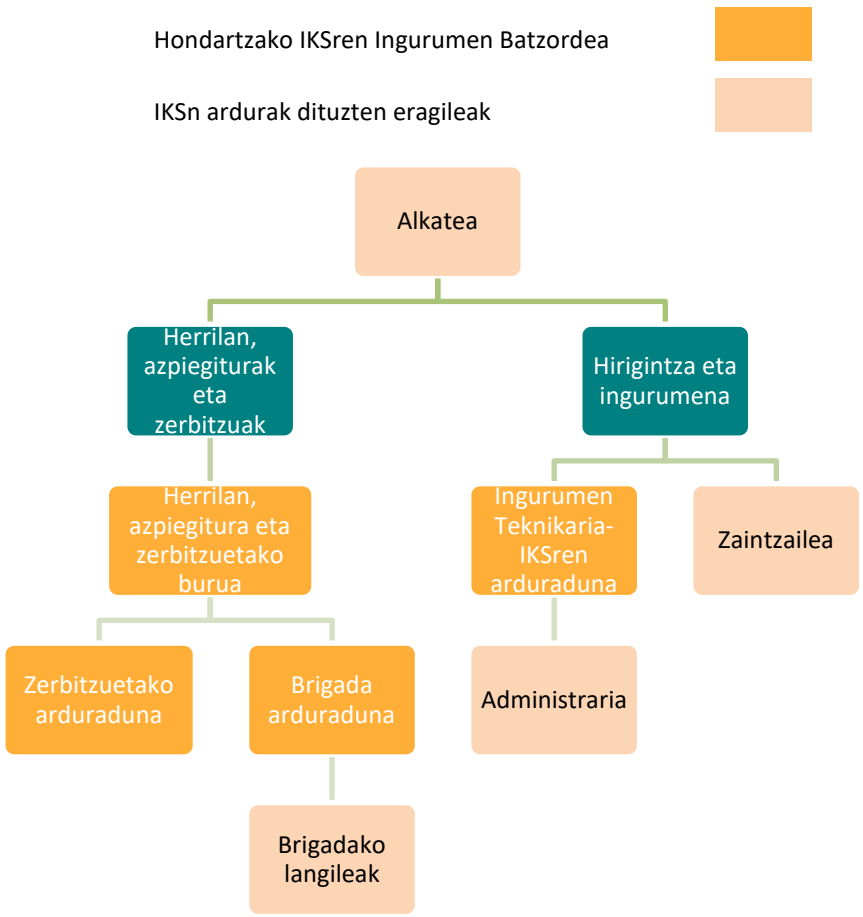

4. 2025.URTEKO INGURUMEN PORTAERA

4.1 2025. URTEKO PLANIFIKAZIOA

Ingurumen kudeaketarako sistemak zehaztuta ditu zein arlo izan behar ditugun kontuan (ura, energia, zaborrak, zarata...), eta sistemak berak adierazten digu, arlo hauen urteroko emaitzen arabera, horietatik zein diren bereziki landu beharrekoak. Azken hauei “ingurumen alderdi esanguratsuak” deitzen zaie. (Informazio gehiago Eranskinean)

Aurreko urteko emaitzen azterketak ondorengo “**alderdi esanguratsuak**” eman zituen, 2025. urtean bereziki kontuan izateko.

BIZI-ZIKLOAREN FASEA	INGURUMEN-ALDERDIA ESANGURATSUAK	IZAERA
Zerbitzua ematea	**Energia elektrikoaren kontsumoa**	Zeharkakoa
Bizitzaren amaiera	**Gaika bildu ez ziren hondakinak pasealekuan**	Zeharkakoa
Zerbitzua ematea	**Biodibertsitatean kalteak.**	Zeharkakoa

Hortaz 2025. urtean ahalegin berezia egin behar genuen arlo horiek hobetzeko.

4.2 HONDAKINAK

INGURUMEN PORTAERA

Itsas pasealekuan hondakinak gaika biltzeko edukiontzi bereziak daude. Horietan 5 frakzio bereiz daitezke: ontzi arinak, papera, beira, organikoa eta errefusa.

2025. urtean ez da hondakin arriskutsurik sortu, hortaz, atal honetan, hiri hondakin ez arriskutsuak soilik aztertu ditugu.

Sortutako hondakinak Urola Kostako Udal Elkarteko bilketa zerbitzuak jasotzen ditu eta beraiek egiten dute kopuruen kontaketa.

Azken urteetako eboluzioa jarraitzea zaila da, izan ere, 2022an aldatu zen kontaketa sistema eta 2023an ez genuen paper hondakinari dagokion daturik. Gainera, beirari dagokionez, itsas pasealekuan oso gutxi biltzen denez, ez da edukiontzi oso bat betetzen eta, beraz, ez dugu hustuketa datu zehatzik.

2025ean datu hauek jaso ditugu:

Ontziak	Papera	Errefusa
1.851 Kg	1.306 Kg	8.394 Kg

Frakzio organikoa oraindik oso gaizki bereizten dute erabiltzaileek eta, horregatik, ezin izan dugu konposta egitera bideratu. Frakzio guzti hori errefusa da. Erronka handia da erabiltzaileak heztea frakzio organiko hori garbia izatea lortu arte.

HONDAKINEN INGURUMEN INPAKTUAK

Hondakinen sorkuntzatik datozen inpaktuak, besteak beste, hauek dira:

- Lehen gaien gehiegizko kontsumoa.
- Hondakinen kudeaketaren ondoriok, bai zabortegietan edo erraustegietan. (hondakinen garraioa, lurzoru okupazioa, paisaian eragina, usainak, izurriteak, lixibiatuen eragina, erraustegietako airearen kutsadura, bigarren mailako hondakinen kutsadura...)

ZER AURREIKUSI GENUEN 2025. URTERAKO?

- Hondartzan erretzea debekatzea, zigarrokinak murrizteko balio dezan.
- “Itsasoa hemen hasten da” kanpainarekin jarraitzea.
- Mikroplastikoen bilketa hondartzan.

- Herriko errekak garbitzea, itsasora eta hortaz hondartzara hondakin gutxiago iristeko

ZER LORTU DUGU?

Ekintza horietatik hauek garatu dira:
Hondartzan erretzea debekatu da. “Itsasoa hemen hasten da” kanpaina prest dugu, baina ez da zabaldu oraindik. Mikroplastikoen bilketa egin da ikastetxeekin. Udalak garbitu ditu erreketako zaborrak, urtean bi aldiz.

ZER EGINGO DUGU 2026 URTEAN

- Hondartzan erretzeko debekua ezarri da, baina orain ondo adierazi behar zaie erabiltzaileei.
- “Itsasoa hemen hasten” da kanpaina zabaldu behar da.
- Herriko errekak garbitzeko kontratua luzatu eta lanak urtean bi aldiz egiten jarraitu behar da.

4.3 URA

INGURUMEN PORTAERA

Garai batean, hondarretan dauden dutxetako ura eta hankak garbitzeko erabiltzen dena, lur azpiko akuiferotik hartzen ziren. Horrela, erabili ondoren, berriro ere akuiferora itzultzen genuen.

Baina 2017. urte hasieran, lur azpiko ur horren analisiak egin genituen Osasun Sailak eta Udalak, eta kutsadura mikrobiologikoa egon zitekeenaren susmoa piztu zen. Horregatik, 2017a geroztik, ez dugu lur azpiko ur hori erabili hondartzan eta dutxak eta hankak garbitzeko iturriak herriko sareko ur tratuaz hornitu ditugu.

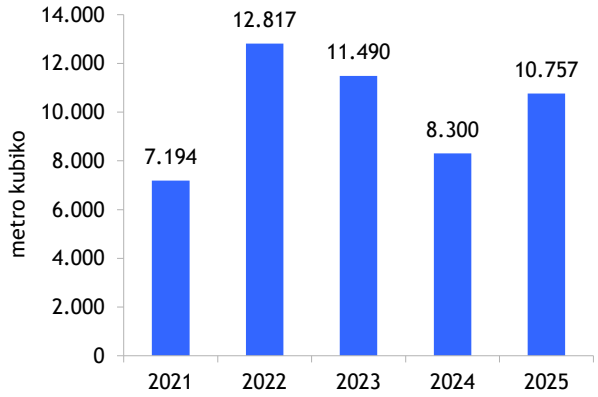

2025ean kontsumoa 10.757 m^3 izan da, aurreko urtekoa baino altuagoa.

UR KONTSUMOAREN INGURUMEN INPAKTUAK

Lur azpiko uren kontsumoak inpaktu hauek ditu: akuiferoan eragina, ura gazitzea, akuiferoaren dinamika desorekatzea…

Herriko sareko ur kontsumoak zera dakar: Ibilbide naturaletik ura ateratzea, energia xahutzea ur hori garraiatzeko, tratamendu kimikoak egitea…

ZER AURREIKUSI GENUEN 2025. URTERAKO?

- Hondartzako dutxetan eta hankak garbitzekoan, lur azpiko urak erabiltzeko aukerari berriro heldu.

ZER LORTU DUGU?

Uraren kontsumoa m^3	
2024. urteko datua	2025. urteko datua
8.300	10.757

Kontsumoa igo egin da arrazoi ezagunik gabe. Bestalde, aurreikusi genuen ekintza ez da burutu.

Dena dela, Udalak ez du etsitzen lur azpiko urak berriro ere erabiltzeko aukerarekin. 2021eko martxoan Osasun sailak ez zuen egoki ikusi ur horiek erabiltzea, baina Udalak jarraituko du gaia aztertzen eta osasun baldintzak bermatzeko neurriak proposatzen.

Azterlan guztiak egin ondoren, Udalaren ondorioa izan zen lur azpiko urak, orokorrean, garbiak daudela eta kutsadura, egotekotan, hornidura sarean izan zitekeela.

Horregatik, udalak uste du instalazioak berritu, urak ultramore izpiekin tratatu eta ur horien kalitatea bermatzeko behar adina kontrol egin ezkero, ur horiek erabiltzearen arriskua maila baxuetara jaitsi daitekeela eta, hortaz, erabilgarriak izan daitezkela dutxetan.

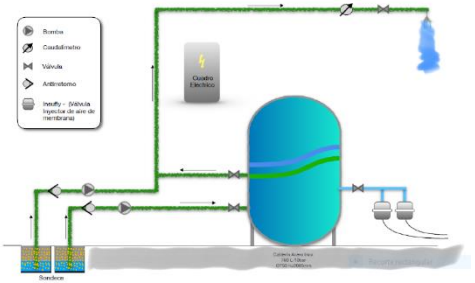

ZER EGINGO DUGU 2026. URTEAN?

Udalak ez du etsitzen asmo honetan eta hondartzako dutxetan eta hankak garbitzeko iturrietan, lur azpiko urak erabiltzeko aukerari berriro heldu nahi dio.

4.4 ENERGIA

INGURUMEN PORTAERA

Zarauzko hondartzako energia kontsumoaren zatirik handiena argindar saretik dator. Energia elektriko hori Gipuzkoako Foru Aldundiaren erosketa-zentralaren bidez erosten da eta, kontratuaren arabera, % 100 berriztagarria da (35.956 kWh)

Gas naturala erabiltzen da aldageletako dutxetako ura berotzeko (1.578 kWh)

Ondorengo grafikoan 2025ko uda partean izandako energia kontsumoa adierazten dugu.

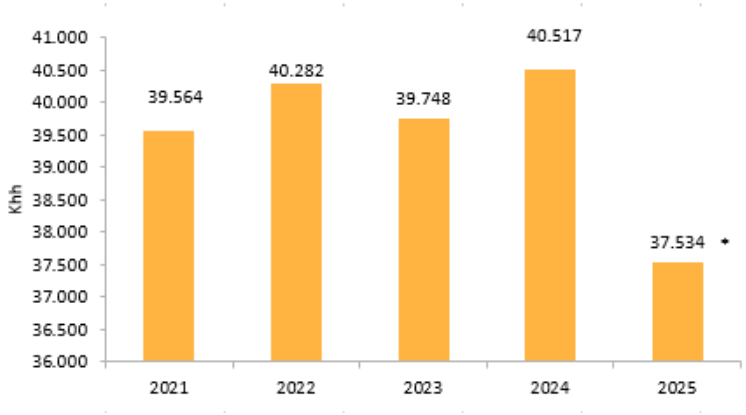

* 2025etik aurrera gas kontsumoa ere sartuta dago

Argiteriari dagokionez, kontsumo baxuko sodio baporezko lanparak daude eta fluxua erregulatuta daukate, berezko ahalmena baino potentzia gutxiagoan jarrita daude.

ENERGIA KONTSUMOAREN INGURUMEN INPAKTUAK

Energia elektrikoaren kontsumoaren eragina bereziki energia sortu ahal izateko erabiltzen diren sistemei egotzi diezaiekegu, hala nola zentral termiko, ziklo bikoitzeko edo zentral nuklearrei, eta baita energia honen garraioari ere.

- Berriztagarriak ez diren lehengaien kontsumoa.
- Kutsadura nuklearraren arriskua.
- Aldaketa klimatakoarengan eragin nabarmena.
- Garraiorako behar diren lineak duten eragina.

ZER AURREIKUSI GENUEN 2025. URTERAKO?

- Itsas pasealekuko argiteria LED sistemara aldatzeko kontratazioa bideratzea

ZER LORTU DUGU?

Zerbitzu Energetikoen Enpresa kontratatzeko prozedura, bertan behera geratu zen eta kontratu berria martxan da, baina LED sistemak jartzeko aukera oraingoz atzeratu egin da.

Kontsumoa murriztu egin da, baina ez dugu ezagutzen zehazki zergatik.

Energia kontsumoa pasealekuan	
2024. urteko datua	2025. urteko datua
40.517 kWh	37.534 kWh *

*gas kontsumoa ere sartuta

ZER EGINGO DUGU 2026. URTEAN?

Udala lanean ari da herriko argiteria LED sistemara aldatzeko kontratazioa bideratzen eta zerbitzu horren baitan aldatuko dira itsas pasealekuko argiak ere.

4.5 BIODIBERTSITATEA

INGURUMEN PORTAERA

Biodibertsitate arloak garrantzi handia du Zarauzko hondartzan.

Iñurritza Biotopo Babestua izendatu zuten 1997. urtean, izan ere, bere padura, duna eta labarrek balio handia dute. Era berean, 2004. urtean Europako Natur Guneen sarean, NATURA 2000 sarean, sartu zuten. Gaur egun babesa duen gunearen izendapena Iñurritzako Paisaia Natural Babestua da.

Zalantzarik gabe zaindu beharreko altxorra da eremu hau.

Covid-19aren pandemia dela eta, bereziki jarri zen bioaniztasunaren garrantzia mahai gainean. Zientzialari askok azpimarratu zuten, gaitzaren jatorria, hein batean behintzat, naturan sortutako desorekan izan dela eta ahots asko entzun genituen pandemia garaian, bioaniztasunaren garrantzia plazaratu zutenak.

Bestalde, 2023 urtean kezka plazaratu zen alga bentoniko toxikoen presentzia dela eta. Dirudienez, maiztasun gehiagorekin eta kopuru handiagoan azaltzen ari dira alga hauek Kantauri itsasoan. Alga hauek masiboki ugaltzen direnean toxinak zabaldu daitezke eta bainatzen ari direnei eragin. Alga hauei, dirudienez, ur geldo eta epelak gehiago gustatzen zaizkie eta, ondorioz, Zarautzen oraingoz ez da horrelako gertaerarik izan. Dena dela, erne egon beharko dugu, Foru Aldundiarekin eta Unibertsitatearekin batera, alga horien eboluzioa jarraitzeko. Honen harira, galdera ere sortu da Klima aldaketaren ondorioa izan ote daitekeen alga honen presentzia.

BIODIBERTSITAEAREN GAINEKO INPAKTUAK

- Lurren okupazioa hainbat jarduera egiteko, bereziki golfa.
- Pertsonen eragina, zaratarekin, zapaltzearekin, hondakinekin, txakurrekin…

Pandemiako konfinamenduak egoera berezia ekarri zigun 2020an: hain zuzen ere, airearen kutsadura jaitsi zen (mugikortasuna murriztuta) eta baita zarata ere. Gainera, natur guneetan gizakiaren presentzia murriztu zen eta horrek sortu zuen, besteak beste, **Iñurritzan inoiz baino hegazti gehiago ikusi ahal izan zirela.**

Horrek, ikasketa zuzena dakarkigu: naturak eskertu du udaberriko garai horretan gizakiaren presentzia murriztea espazio babestuan eta posible da murrizketa hori egitea. Aurrerantzean ikusi beharko da, pandemia egoerarik izan gabe ere, horrelako murrizketak sustatu behar diren, parez pare jarrita batetik, naturari ekartzen zaion onura eta, bestetik, erabiltzaileei sortzen zaien eragozpena. Hausnarketarako atea zabalik dago.

ZER AURREIKUSI GENUEN 2025. URTERAKO?

2025erako biodibertsitatea zaintzea “alderdi esanguratsu” izendatu genuen.
Ondorengo ekintzak planifikatu genituen:

- Iñurritzako Paisaia Natural Babestuko bisita gidatuekin jarraitzea, bai ikastetxeekin eta bai herritarrekin.
- Golf inguruko ekosistemen jarraipena egitea
- Itsasoko balio naturalak ezagutarazteko CIMASUB itsaspeko zinema zikloa egitea.

ZER LORTU DUGU?

Aurreikusitako ekintza horiek egin dira.

ZER EGINGO DUGU 2026. URTEAN?

Bisita gidatuekin jarraituko dugu. Golf jarduerak ekosisteman duen eraginaren azterketari segida emango diogu eta Itsaspeko zinema zikloa, erakusketa eta ikastetxeentzako “txikizikloa” berriro egingo ditugu.

4.6 OSASUNA ETA ONGIZATEA

BAINURAKO UR KALITATEA

Bainurako uren kalitatea Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak neurtu eta kalifikatzen du, eta udalak sorosleen bitartez jakin arazten die hondartzako erabiltzaileei.

Azken lau urtetako udako emaitzen balioespen estatistikoa egin ondoren, bainatzeko uren kalitatearen kalifikazioa ematen du Estatuko Osasun Sailak. Zarautzeko kasuan hau da kalifikazioa (oraingoz behin-behinekoa):

- Hondartza mendebaldean: BIKAINA
- Hondartza erdi aldean: BIKAINA
- Hondartza ekialdean: BIKAINA

2025. urtean Osasun Sailak 16 egunetan hartu ditu laginak maiatzaren 26an lehena eta irailaren 8an azkena. Aldiro hiru puntutan hartu dituzte lagin horiek: Iñurritza errekatik 250 m-tara, errekatik 500 m-tara eta sorosleen egoitza parean.

2025. urtean ez da izan kalitate txarreko gertakaririk. Hala ere, Udalak lanean jarraitzen du saneamendu sarea egokitzen, errekara eta ondorioz, itsasora, isurketarik egon ez dadin.

MUGIKORTASUNA: AIREAREN KALITATEA ETA KALITATE AKUSTIKOA

Hiriko **mugikortasun ereduak** garrantzi handia du, bai pertsonen osasunean, bai ingurumenean, bereziki, pertsonen joan-etorrien modalitatearen arabera, airearen kalitatea eta kalitate akustikoa hobea edo txarragoa izango direlako.

2022an Mugikortasun Plana onartu zuen Udalak. Plan horrek, besteak beste, oinezkoen eta bizikleta bidezko mugikortasunari lehentasuna ematen die. Erronka hauek aipatzen ditu:

- Bidegorri sarea indartu, loturak hobetu, bizikleten aparkaleku gehiago jarri. Hondartzarekin lotuta, bereziki aipatzen ditu Salberdin eta San Pelaio (geltokiak) hondartzarekin lotzeko bideak egokitzea.
- Bizikletentzako bide esklusiboak kentzea eta erabilera konpartituko eremuak sustatzea eta, horren baitan, Itsasertzeko pasealekuan bizikletaz ibiltzeko aukera berriro ere aztertzea.

Mugikortasun plana pixkanaka betetzen ari da Udala.

AISIALDIA ETA ZARATA

Zaratak ere badu eragina pertsonen osasunean eta ingurumenean.

Gaur egun, Udala Zarata Mapa eta Ekintza Plan berriak egiten ari da. Laster izango dute herritarrek prozesu hauetan parte hartzeko aukera.

Bestalde, hondartzako ordenantza berriak (2025eko irailean onartutakoak) hau jasotzen du: *megafonoak, transistoreak, disko-jogailuak edo beste igorgailu batzuk erabiltzea, erabiltzaileak soilik entzuteko moduko bitartekorik gabe, hondartzako zerbitzuek erabilitakoak izan ezik.*

4.7 HORNITZAILEEKIN INGURUMEN LANKETA

Udalak hondartzako kudeaketa egin ahal izateko zenbait lan udal langileekin egiten ditu zuzenean eta beste zenbait berriz, kontratatutako enpresen bitartez.

Azken hauen artean ondorengo zerbitzuak ditugu:

- Hondakinak biltzeko zerbitzua.
- Itsas pasealekuaren garbiketa.
- Sorosle zerbitzua.
- Lorazaintzako lanak
- Kantinatako zerbitzuak.
- Aldagelak eta komunak garbitzeko zerbitzuak.

Nahiz eta enpresa hauek udalaz kanpokoak izan, zenbait irizpide barneratu ditzaten ahalegintzen gara.

Horretarako ondorengo tresnak ditugu:

- Enpresa hauek kontratatzeko baldintza oinarrietan zenbait irizpide txertatzea.
- Enpresa hauek proposatzen dizkiguten hobekuntzak baloratu eta eginaraztea.
- Enpresaren jarraipena eta kontrola egitea.

Gaur egun ingurumen irizpideak hauek eskatzen zaizkie enpresei:

ITSAS PASEALEKUAREN GARBIKETAZ ARDURATZEN DEN ENPRESA:

- Kaleak garbitzeko tratatu gabeko ura erabiltzen dute. Horretarako, Vista Alegreko depositutik hartu behar dute ur hori.
- Beraien lana burutzean ahal den zarata gutxien sortzeko ahalegina egiten dute. Horretarako kalea garbitzeko haizea botatzen duten makinak, zarata baxukoak dira eta konpromisoa hartzen dute orokorrean bozinarik ez erabiltzeko.
- Kale garbiketa hasteko goizeko ordua, ordu erdi atzeratu da, leheneko kontratutik gaurkora, orain, 7:00etan hasten dira, 6:30etan hasi beharrean, zarata molestiak murrizteko asmoz.
- Kale garbiketako zerbitzuak, ezarria du ISO 14001 Ingurumen Kudeaketako Sistema. Beraz, sistema horren baitan hartutako konpromisoak betetzen ditu.

SOROSPEN ZERBITZUAZ ARDURATZEN DEN ENPRESA:

- Esleipendunak laguntzen du, Udalak hondartza eta honen inguruarekin lotuta egiten dituen kanpainetan.

ITSAS PASEALEKUKO LORAZAINTZAZ ARDURATZEN DEN ENPRESA:

- Esleipendunak, makinaria ahal den isilenak erabiltzen ditu.
- Ez dute bozina edo bestelako soinu-dispositiborik erabiltzen hirigunean.

KANTINAK KUDEATZEKO ENPRESAK:

- Esleipendunak hondakinak sailkatuta jasotzen ditu.
- Kantina zein komunak garbitzeko erabiltzen dituzten produktuak ingurumenean eragin txikiagoa dute (ekologikoak eta biodegradagarriak dira).
- Esleipendunak ezin dute erabili oro har jendea gogaituko duen zaratarik sortzeko moduko bozgorailu, irrati edo antzeko tresnarik.

4.8 ARRISKUAK ETA AUKERAK LANTZEKO EKINTZAK

2025. urteko PROGRAMAN jasotako ingurumena hobetzeko helburu horiez gain, ARRISKUAK ETA AUKERAK lantzeko jarduketa batzuk ere ezarri ziren.

ZER AURREIKUSI GENUEN 2025. URTERAKO?

Ekintzak hauek aurreikusi genituen:

- Web orriko edukiak egokitzea. Jada martxan dagoen web orri berria egokitzea.
- Informazio Qr kodeen bitartez eskura jartzeko aukera lantzea
- Hondartzako ingurumen kudeaketari buruzko informazio zabaltzea, bereziki EMAS bandera jarrita eta prentsan zabalduta.
- GFA-arekin harremana jarraitzea.
- Urban Klima 2050 erkidegoko proiektuan parte hartzen jarraitzea.
- Klima aldaketari aurre egiteko PLANA bideratzea

ZER LORTU DUGU?

Udal web orri ez dago behar bezala eguneratua eta Qr kodea prestatu eta eskuragarri jartzeko egitasmoa ez dugu oraindik bideratu.

Bestalde, EMAS bandera ez da jarri oraindik.

Udalak mantendu du GFA-arekin harremana, batetik, hondartzako garbiketa koordinatzen eta sentsibilizazio kanpainak bideratzen eta, bestetik, “Gipuzkoako hondartzen kudeaketa integrala” egiteko aukera aztertzen.

2025 urtean jarraitu dugu Urban Klima proiektuan parte hartzen. Oraindik amaitu gabe dago.

Klima aldaketari aurre egiteko plana lantzen hasia da Udala.

5. INGURUMENAREN ARLOKO LEGEZKO BETEKIZUNAK

Sistemaren baitan, erakundeak bere jarduerari dagozkion legezko betekizunak ezagutu eta dokumentatu behar ditu. Indarrean dagoen ingurumen-araudi aplikagarria betez (Europakoa, estatukoa, autonomikoa eta tokikoa) eta borondatez sinatutako baldintzak betez jarduten da organizazioa.

Ingurumen alderdiak	Legezko betekizunak
Hondakinak	**Zarauzko Hiri Hondakinen kudeaketa Urola-Kostako Udal Elkarteak egiten du.** **Hiri-hondakinak** kudeatzeko betebeharra: - Birziklapenerako edo beste balorizazio-mota baterako bilketa selektiboaren sistemak ezartzea. - Bilketa selektiboaren ezarpenean eta ontzien erabileraren murrizketan partaidetza aktiboa sustatzea. **Hondakin Arriskutsuen Ekoizle Txikien Erregistroan** izena ematetik **salbu** (2002ko uztailaren 10ean idatzia) - Sortutako hondakin arriskutsuak baimendutako kudeatzaileari ematea. Honez gain, modu egokian kudeatu behar dira: Garbiketan jasotako edo sorospen aktibitatean sortutako **Osasun-Hondakinak**. Hondartzaren kudeaketa aktibitatean sortutako **Tresna Elektriko eta Elektronikoen** hondakinak eta pila eta bateriak. Hondartza eta pasealekuko berritze eta mantentze lanetatik datozen **Eraikuntza- eta Eraispen-Hondakinak**. **<u>Arau garrantzitsuenak:</u>** *7/2022 Legea, apirilaren 8koa, hondakinei eta lurzoru kutsatuei buruzkoa, ekonomia zirkular baterako.* *Hiri hondakin solidoak kudeatzeko udal ordenantza (2005-VII-30)*
Itsas-aldea	Itsaso nahiz Lehorreko Jabari Publikoa okupatzeko urteko baimenak izapidetzen dira. **<u>Arauak:</u>** *22/1988 Legea, uztailak 22koa, itsas ertzari buruzkoa. 2/2013 Legea, maiatzaren 29koa, itsasertzaren babes eta erabilera jasangarriari buruzkoa eta Kostaldeei buruzko 22/1988 Legea aldatzen duena. 876/2014 Errege Dekretua, urriaren 10ekoa, Kostaldeen Erregelamendu Orokorra onartzen duena.*
Urak	Lur azpiko akuiferoa ustiatzeko lagapena araututa dago, baina gaur egun lagapen hori ez dago indarrean. Kostara zuzendutako isurketen debekua. **<u>Arauak:</u>** *1341/2007 Errege dekretua, urriak 11koa, bainurako uren kalitatearen kudeaketari buruzkoa.* *1/2006 legea, ekainak 23koa, urari buruzkoa.*
Legionelosis	Higieniko-osasun urteko mantentzea kabinetan. **<u>Arauak:</u>** *487/2022 Errege Dekretua, legionella prebenitzeko eta kontrolatzeko osasun baldintzak ezartzen dituena.*
Energia / Mugikortasuna/ Airea	Kabinetako ur beroaren galdaren aldizkako berrikuste eta ikuskapenak. Hondartzan eta pasealekuan lan egiten duten ibilgailuen ikuskapen teknikoa eguneratua. Jasangarritasun energetikoko bete beharrak osatzeko, Udalak Energia Plana egingo du epe laburrean. Bertan jasoko ditu egin beharrekoak eta planifikatuko ditu lehentasunak. Arlo hauek izan beharko dira kontuan: • Eraikinen, ibilgailuen eta argiteria publikoko instalazioen inbentarioa egin eta horien kontsumo energetikoak kontrolatu. • Argiteria publikoaren auditoretza energetikoa egin (4 urtetan behin).

	• 70 kw-tik gorako potentzia termikoa duten eraikinen auditoretzak egin. (4 urtetan behin). • Erositako energia elektrikoaren % 100 iturri berriztagarrietatik datorrela bermatu • Udal Plan Energetikoa egin. • Udalak jasangarritasun energetikoari eta garraioaren erabilera eraginkor eta jasangarriari buruzko formakuntza eta sentsibilizazio plana egin. • Hondartzarekin lotutako eraikinek ziurtagiri energetikoak egin. • Udal mugikortasun plana garatu. • Ibilgailu berriak ordezko erregaiekin ibiltzeko aukera bermatu. **Arauak:** *1027/2007 Errege Dekretu, uztailaren 20koa, eraikinetako instalazio termikoen erregelamendua onartzen duena. 178/2021 Errege Dekretua, martxoaren 23koa, aurrekoa aldatzen duena.* *Agindua, 2008ko uztailaren 22koa, Industria, Merkataritza eta Turismo sailburuarena, eraikinetako instalazio termikoen erregelamenduari (EITE) buruzko arauak ematen dituena.* *81/2020 Dekretua, ekainaren 30ekoa, industria-segurtasunari buruzkoa.* *920/2017 Errege Dekretua, urriaren 23koa, ibilgailuen azterketa teknikoa arautzen duena.* *4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa*
	1/2024 legea otsailaren 8koa, Trantsizio Energetikoaren eta Klima Aldaketarena
Zarata	Sorosleek erabilitako moto nautikoen eta kanpoko ekintzetan lan egiten duten makinen “CE” markaketa (pasealeku eta hondartzaren garbiketa). Hondartza eta pasealekuko aktibitateen soinu-maila muga betetzea (zarata eta bibrazio udal ordenantza) **Arauak:**
	37/2003 legea, azaroaren 17koa, zaratari buruzkoa *Zarata eta bibrazioei buruzko Udal Ordenantza (2015eko irailak 24)*
Biotopoa	Biotopoaren garapen, antolakuntza eta ingurumen eta hirigintza kudeaketa. **Arauak:** *40/1997 Dekretua, Iñurritza biotopo izendatzen duena.* *515/2012 Dekretua, urriaren 16koa, Eskualde Biogeografiko Atlantikoko hamalau ibai eta estuarioetan Kontserbazio Bereziko Eremuak izendatzeko eta kontserbazio-neurriak hartzeko dena.*
Erabilera eta jarduerak	Hondartzako erabilerak eta jarduerak arautzen ditu. **Arauak:** *Zarauzko Hondartzako erabilera-araubidea eta jarduerak arautzen dituen Ordenantza (2025eko irailaren 25ekoa)*

Arauzko baldintza horiek betetzen direla bermatzen da ingurumen-kudeaketako sistemaren eragiketa-kontroleko prozedurak aplikatuz, prestakuntza- eta sentsibilizazio-programak ezarriz, eta prozedura horien ezarpen egokiaren eta prestakuntza-ekintzen eraginkortasunaren jarraipena eta kontrola eginez.

Prozesu horretan, bereziki aipatu behar dira Udaleko langileekin eta zerbitzuen esleipendunekin egiten diren aldizkako bilerak. Denboraldiaren aurretik, denboraldian zehar eta ondoren egiten diren bilera horiei esker, aplikatzen zaizkien baldintzak behar bezala betetzen direla kontrola daiteke.

6. ANEXOAK

6.1 ASPEKTU-METODOLOGIKOAK

NOLA EGITEN DUGU INGURUMEN-ALDERDIEN IDENTIFIKAZIOA ETA EBALUAZIOA

Zarauzko hondartzako Ingurumen Kudeaketarako Sistemaren arduradunek, aldian-aldian, hondartzan garatzen diren zerbitzuek eta jarduerek sortutako **ingurumen-alderdiak identifikatu eta ebaluatzen dituzte**.

Alderdien identifikazioa, hondartzan garatzen diren jarduerak eta zerbitzuak, eta, horiek sor ditzaketen **zuzeneko nahiz zeharkako alderdi** guztiak kontuan izanik egingo da. Alderdien artean, udal zerbitzuek zuzenean kontrolatzen dituztenak eta erabateko kontrola ez duten zeharkako alderdiak bereiziko dira.

Ingurumenaren gaineko Deklarazioaren xede den IKSren barnean sartzen ez diren zeharkako alderdien artean, **bainurako uren kalitatea** dago. Udalak alderdi honi buruzko informazioa jasotzen du, eta informazio hori jendeari jakinarazten zaio, baina ez dagokio Udalari legeak ezarritako mailak betetzen direla zaintzea.

Zarauzko Hondartzaren Kudeaketa Integralean esanguratsuak diren alderdiak zehazteko, **maila esanguratsu bat ezarri da**; maila hori bi irizpide hauek biderkatzean lortzen da: Magnitude-mailak eta Arriskugarritasuna, ingurumen-alderdi bakoitzari esleitutakoa, egoera normaletan eta ezohizkoetan.

Gerta daitezkeen **istripuetan edo aurreikus daitezkeen larrialdiko egoeretan**, Maila esanguratsua ondoko bi irizpide hauen biderketa gisa balioetsiko da: Gertagarritasuna eta Ondorioen larritasuna. **Zeharkako alderdien** kasuan nahikoa informaziorik ez badago, Magnitudearen eta Arriskugarritasunaren irizpideen ordez, Eragin-maila eta Hobekuntzak egiteko aukera neurtuko dira.

Kasu guztietan ere, irizpide horietako bakoitza 1etik 3ra bitartean balioetsiko da, eta, beraz, Maila esanguratsua 1etik 9ra bitartekoa izango da beti, eta maila txikia, ertaina edo handia izango da, ondorengo taula honetan zehaztutakoaren arabera:

	Maila esanguratsua	
>6	ALTUA	Alderdi esanguratsuak
2, 3, 4	TARTEKOA	Esanguratsuak ez diren alderdiak
1	BAXU	Esanguratsuak ez diren alderdiak

NOLA EGITEN DEN OKUPAZIO-BOLUMENAREN KALKULUA

Okupazioaren kalkuluak barne hartzen ditu: okupazioaren dentsitatea, eguraldia, hondartzaren azalera eta denboraldiaren iraupena. Parametro horiek honela kalkulatzen dira:

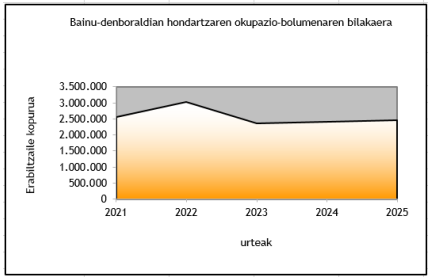

- ✓ **Okupazioaren dentsitatea** egun eguzkitsuetan okupazioaren dentsitatea maximoa izango da (erabiltzaile bat hondartzaren 4 m^2 bakoitzeko); egun lainotuetan, egun eguzkitsuetarako kalkulatutako okupazioaren % 20koa izango da, eta egun euritsuetan egun eguzkitsuetarako kalkulatutako okupazioaren % 5 izango da.

- ✓ **Eguraldia**: Egun eguzkitsu, lainotu eta euritsuen kopurua Euskal Herriko Meteorologia Zentroari eskatzen zaizkio. 2025eko datuak dira: eguzkitsuak 40, lainotsuak 34 eta euritsuak 48.
- ✓ **Hondartzaren azalera**: Ministerioko Itsasertzetako Zerbitzutik hartu da: 200.000 m^2
- ✓ **Denboraldiaren iraupena:** ekainak 1etik irailaren 30era hartzen da.

Beraz, kalkulua honela egiten da: **Udako erabiltzaile kopurua = (EE x 0,25 + EL x 0,05 + EEu x 0,0125) x HA.** 2025. Urteko erabiltzaile kopurua: 2.460.000 izan da.

6.2 INGURUMEN-KUDEAKETAKO JARDUNBIDE ONENAK ETA INGURUMENAREN ARLOKO JOKABIDEA EZAGUTZEKO OINARRIZKO ETA SEKTOREKO ADIERAZLEAK

2018/223 (EB) Erregelamenduak eskatzen du hainbat informazio landu eta jakinarazi behar dela. Horien artean daude oinarrizko adierazleak, hartutako jardunbide onenak eta Administrazio Publikoaren eta Hondakinen kudeaketaren Sektoretako Erreferentziazko Dokumentuen adierazle egokiak.

Europako Batzordeko 2019/61 Erabakiak administrazio publikorako erreferentziazko dokumentua jasotzen du eta Europako Batzordeko 2020/519 Erabakiak hondakinen kudeaketaren sektoreko erreferentziazko dokumentua jasotzen du.

Kasu batzuetan, erabaki horiek proposatzen dituzten hainbat adierazle eta ekintza, ez datoz bat Zarauzko Udalak duen sistemaren ezaugarriekin. Hala ere, saiatu gara atal hau ahal bezain sakon adierazten. Jardunbide onenak adierazteko, Erabaki horien numerazioak mantendu ditugu.

HONDAKINAK

Oinarrizko adierazleak

	2022*	2023*	2024*	2025*
Sortutako hondakinak, guztira (t)	18,30	21,98 **	19,53 ***	11,55 ***
Gaika bildutako hondakinak (t)	10,50	3,57 **	6,23 ***	3,16 ***
Gaika biltzen ez diren hondakinak (t)	7,80	18,41	13,29	8,39
Ontzi hondakinak (t)	3,93	3,57	4,61	1,85
Paper eta kartoi hondakinak (t)	3,67	--	1,63	1,31
Beira hondakinak (t)	2,90	--	--	--

	2022*	2023*	2024*	2025*
Erabiltzaile kopurua (unitateak)	3.037.500	2.370.000	2.407.500	2.460.000
Hondakin osoak(kg) 1.000 erabiltzaileko	6,02	9,27 **	8,11 ***	4,70***
Gaika bildutako hondakinak (kg) 1.000 erabiltzaileko	3,46	1,51 **	2,59***	1,28 ***
Gaika biltzen ez diren hondakinak (kg) 1.000 erabiltzaileko	2,57	7,77	5,52	3,41
Ontzi hondakinak (kg) 1.000 erabiltzaileko	1,29	1,51	1,91	0,75
Paper eta kartoi hondakinak (kg)1.000 erabiltzaileko	1,21	--	0,68	0,53
Beira hondakinak (kg) 1.000 erabiltzaileko	0,95	--	--	--

* Kontuan izan hondakinen datuak zalantzazkoak direla eta hainbat datu ez ditugula eskuratu
** Datu hauetan kartoiari eta beirari dagozkien kopuruak falta dira.
*** Datu hauetan beirari dagozkien kopuruak falta dira.

Kontuan hartu diren jardunbide onenak

"3.2.5 Sentsibilizazioa"
Hondakinak prebenitzeko, berrerabiltzeko eta birziklatzeko jokabidea sustatzen da.

"3.2.8 Hondakinak prebenitzeko tokiko programak"
Hondakinak prebenitzeko neurriak hartzen ari dira. Adibidez, "Itsasoa hemen hasten da" kanpainen barruan egiten diren ekintzak, edo ikastetxeekin mikroplastikoak jasotzeko egiten diren ekintzak.

"3.2.10 Hondakinak biltzeko estrategia"
Itsas pasalekuan bost frakzio jasotzen dira bereizita: beira, ontziak, papera, organikoa eta errefusa.

"3.2.11 Udalerrien arteko lankidetza"
Hondartzako eta pasealekuko hondakinen bilketa mankomunatuta dago.

MATERIALAK

Erabilitako materialen urteko masa fluxua ez dugu barneratu sisteman, izan ere, ez dugu materialek zuzenean Udalak kudeatzen duenik.

UR-KONTSUMOA

Oinarrizko adierazleak

	2022	2023	2024	2025
Ur-kontsumo osoa (m^3)	12.817	11.490	8.300	10.757
Erabiltzaile kopurua (ut)	3.037.500	2,370.000	2.407.500	2.460.000
Ur-kontsumoa(m^3) 1.000 erabiltzaileko	4,22	4,85	3,45	4,37

Kontuan hartu diren jardunbide onenak

"3.9.1 Ur-kontagailuak erabat orokortzea"

Hondartzako ur kontsumoa kontrolatzeko kontagailua instalatua dago eta, horri esker, hondartzako ur-kontsumoaren jarraipena egin daiteke.

"3.9.2 Ura hornitzeko sistemaren ur-ihesak minimizatzea"

Hondartzako instalazioen kudeaketak eta mantentze-lan prebentiboak eta zuzentzaileak ahalbidetzen dute iturrietan, sakagailuetan eta ur-hornidurako beste gailu batzuetan izandako akatsen ondoriozko ur-galerak detektatzea eta zuzentzea.

ENERGIA KONTSUMOA

Oinarrizko adierazleak

	2022	2023	2024	2025
Energia elektrikoa (kWh)	40.282	39.748	40.517	35.956
Gas naturala (kWh)	0	0	0	1.578
Energia osoa (kWh)	40.282	39.748	40.517	37.534
Energia/1.000 erabiltzaileko (KWh/1000 u)	13,26	16,77	16,83	15,26
Energia berriztagarriak kontsumo osoarekiko (%)	100	100	100	96
Energia berriztagarriak (kWh)	40.282 *	39.748 *	40.517 *	35.956*
Sortutako energia berriztagarria (kWh)	Ez da sortu			

* (Foru Aldundiko erosketa zentralizatuko datuak)

Kontuan hartu diren jardunbide onenak eta sektoreko adierazleak

"3.2.4 Energiaren ikuspegitik eraginkorra den argiteria publikoa"

Argiteriari dagokionez, kontsumo baxuko sodio baporezko lanparak daude eta fluxua erregulatuta daukate, berezko ahalmena baino potentzia gutxiagoan jarrita daude. Hala ere LED sistema ezartzen joango gara.

"3.2.8 Lehendik dauden eraikin publikoen eraginkortasun energetikoa handitzea, segimenduaren, energiaren kudeaketaren eta portaeraren aldaketa sustatzearen bidez"

Hondartzako ingurumen-kudeaketako sistemak honako hauek zehazten ditu: hondartzaren lokaletako energia-kontsumoen jarraipena, langileen prestakuntza eta sentsibilizazioa, eta energia-sistemen efizientzia hobetzeko ekintzen plangintza.

BIODIBERTSITATEA

Oinarrizko adierazleak

Lurzoruaren okupazioa:

	2022	2023	2024	2025
Lurzoruaren erabilera (m^2) Hondartza	200.000	200.000	200.000	200.000
Azalera artifizializatua (m^2). Malekoia	31.000	31.000	31.000	31.000
Naturari utzitako azalera: biotopoa (m^2)	177.200	177.200	177.200	177.200

Kontuan hartu diren jardunbide onenak

"3.5.1 Biodibertsitatearen aldeko tokiko estrategia eta ekintza-plan bat ezartzea eta aplikatzea"

Iñurritzako Paisaia Natural Babestua Euskal Autonomia Erkidegoko kostaldeko duna-eremu zabalena eta ondoen kontserbatuena da. Kudeaketa Gipuzkoako Foru Aldundiari dagokio, eta sistemaren irismenetik kanpo geratzen da. Hala ere, hondartzaren ondoan dagoenez, hondartzako erabiltzaileen portaerak eragina izan dezake biodibertsitatearen mantentze egokian, eta, beraz, udalak informazio eta sentsibilizazio kanpaina ugari egiten ditu ingurune hori zaintzeko eta errespetatzeko.

"3.5.2 Eraztun urdin-berdeak sortzea"

Zarauzko Eraztun Berde Urdina, Udaleko ingurumen sailak sustatutako egitasmoa da. Udalerria inguratzen duen 11,7 kilometroko ibilbide batek osatzen du eta hainbat interes gune lotzen ditu, besteak beste, hondartzako malekoia eta Iñurritzako Paisaia Natural Babestua.

ATMOSFERAKO ISURIAK

Oinarrizko adierazleak

Berotegi efektuko gasen isuri osoen kalkulua egin da, 1 eta 2 irismenei dagokionez. Eta bestalde, aire isurien kalkulua egin da baita ere. Horretarako, ondorengoak hartu dira kontuan:

- **1 irismena**: Hondartzako komunetako ur berorako galdararen gas kontsumoa (1.578 kWh 2025ean)
- **2 irismena**: Pasealekuan eta hondartzan egiten den energia elektrikoaren kontsumoa (35.956kWh, 2025ean). Hala ere, erosten den energia elektrikoa %100 berriztagarria izanik, isuri faktorea "0" da eta beraz, ez dago CO_2 isurketarik.

Honela, hauek dira BEG isuri totalak, ondorengo gasei dagokionez:

CO_2 ISURIAK				
	2022	**2023**	**2024**	**2025**
CO_2 isuriak GUZTIRA (kg) Bihurketa faktorea. Gas Naturala: 0,182 Kg CO_2 / kWh; Elektrizitatea: 0 Kg CO_2 / kWh	0	0	734,9	287,20
CH_4 isuriak GUZTIRA (kg) (bihurketa faktorea: 0,016 gCO_2 / kWh gas naturala)	0	0	0	0,025
N_2O isuriak GUZTIRA (kg) (bihurketa faktorea: 0,000 g CO_2 / kWh gas)	0	0	0	0
BEG isuriak guztira (tCO_{2e})			**0,73**	**O,29**

Miteco-ren *"Erakundeen Karbono Aztarnaren kalkulagailua V.31"* -n zehazten diren isuri faktoreak hartu dira kontuan. CH_4 eta N_2O-ren kasuan gas naturalari lotutako isuri faktoreak bakarrik jaso dira, horrela jasotzen baita Miteco-k argitaratutako kalkulagailuan (elektrizitatearen kasuan horiek oso txikiak dira eta ez dira esanguratsuak). Gainontzekoak gasen daturik ez da jarri (HFC, PFC, NF3 eta SF6), esanguratsuak ez direlako.

Aireren isuriei dagokionez (elektrizitate eta gas naturalaren kontsumoak kontuan hartuz). :

AIRE ISURIAK				
	2022	**2023**	**2024**	**2025**
SO_2 aire isuriak: kg SO_2 (Bihurketa-faktorea: Gas naturala: 0 g SO_2/ kWh eta elektrizitatea 0,0711 g SO_2/kWh)	2,86	2,83	2,88	2,55
NO_x aire isuriak: kg NO_x (Bihurketa-faktorea: Gas naturala: 38 g SO_2/ kWh eta elektrizitatea 0,4121 g NOx/kWh)	16,60	16,38	16,70	74,78
Partikula solido guztiak- PTS kg (Bihurketa faktorea: Gas naturala: 0,0060 g PST/kWh)	0,24	0,24	1,05	0,01

Kalkuluak egiteko Balear Uharteetako Conselleria D´Empresa, Ocupació i Energiak argitaratutako "Factors d'emissió de contaminants emesos a l'atmosfera edició 2023" erabili da.

MUGIKORTASUNA

Kontuan hartu diren jardunbide onenak

"3.3.1 Hiri-mugikortasun iraunkorreko plan bat hartzea"

Gaur egun, Udalak badu jada hiri-mugikortasuneko plana. Plan horren irismenean hondartza ere sartzen da; izan ere, desplazamendu asko eragiten dituen elementua da, eta, beraz, eragin handia du udalerriko mugikortasunean. Mugikortasun Plan horretan zehazten diren neurriak Ingurumena Kudeatzeko Sisteman sartzen joango dira.

KONTRATAZIO PUBLIKO EKOLOGIKOA

Kontuan hartu diren jardunbide onenak eta sektoreko adierazleak

"3.11.1 Ingurumen-irizpideak sistematikoki sartzea kontratu publikoetan"

Hondartzako zerbitzuak kontratatzeko prozedura guztiek ingurumen-irizpideak dituzte. Gainera, ingurumen-irizpide horiek benetan betetzen diren jakiteko jarraipena egiten da.

	2022	**2023**	**2024**	**2025**
Ingurumen-irizpideak dituzten lizitazioen ehunekoa, lizitazioen guztizko kopuruarekiko (%)	100	100	100	100
Bikaintasunaren parametro konparatiboa	% 100			

INGURUMEN-HEZKUNTZA ETA INFORMAZIOAREN HEDAPENA

Kontuan hartu diren jardunbide onenak

"3.12.1 Ingurumen-arloko hezkuntza eta informazioa herritarrentzat"

Ingurumen-kudeaketako sistemaren esparruan, informazio- eta sentsibilizazio-ekintzak planifikatzen eta egiten dira, azken horiek, batez ere, uraren kontsumo arduratsua, hondakinen kudeaketa egokia eta inguruneko biodibertsitatearekiko errespetua sustatzeko.

6.3 2025eko PROGRAMA

1. HELBURUA: Gaika bildu ez diren hondakinak pasealekuan murriztea (alderdi esanguratsua)
1-1 Hondartzan erretzea debekatzea, besteak beste, zigarrokinak murrizteko balio dezan.
1-2 Sentsibilizazio kanpaina: "Itsasoa hemen hasten" da kanpaina sendotzea.
1-3 Sentsibilizazio kanpaina: Mikroplastikoen bilketa hondartzan jarraitzea.
1-4: Herriko errekak garbitzea, itsasora eta hortaz hondartzara hondakin gutxiago iristeko
2. HELBURUA: hondartzaren eta hondartza inguruko eremuaren Natur Balioa babestea (alderdi esanguratsua)
2-1: Iñurritzako Paisaia Natural Babestura bisita gidatuekin jarraitzea, bai ikastetxeekin eta bai herritarrekin.
2-2: Golf inguruko ekosistemen jarraipena egitea. 2025 urtean habitaten jarraipena eta mehatxatutako espezien kartografia egitea.
2-3: Itsasoko balio naturalak ezagutarazteko CIMASUB itsaspeko zinema zikloa egitea.
3. HELBURUA: Energia elektrikoaren kontsumoa, hondartza eta pasealekuan murriztea (alderdi esanguratsua)
3-1: Itsas pasealekuko argiteria LED sistemara aldatzeko kontratazioa bideratzea.
4. HELBURUA: Ur kontsumoa murriztea (alderdi esanguratsua)
4-1 Hondartzako dutxetan eta hankak garbitzekoan, lur azpiko urak erabiltzeko aukerari berriro heldu.
5. HELBURUA: zarata murriztea
5.1: Herriko zarata mapa eta giro soinua hobetzeko ekintza plana egiten direnean, hondartzako egoera kontuan izatea.
5.2: Hondartzako Ordenantzan atal bat sartzea musika entzuteko beharrezkoa dela bakarkako belarritakoak jartzea.
6. HELBURUA: Airearen kutsadura murriztea
6-1 Mugikortasuna plana garatzen joatea, bereziki hondartzara joateko oinezko eta bizikleta bidezko ibilbideak hobetzeko.
7. HELBURUA: Itsasoko uraren kalitatea zaintzea
7.1 Herriko saneamendu sarea hobetzen joatea, euri urak bereizteko, saneamendu sareak gainezka egin ez dezan
8. HELBURUA: Herritarren beharrei erantzuna ematea
8-1: Web orriko edukiak egokitzea. Jada martxan dagoen web orri berria egokitzea.
8-2: Informazio Qr kodeen bitartez eskura jartzeko aukera lantzea
8-3 Hondartzako ingurumen kudeaketari buruzko informazio zabaltzea, bereziki EMAS bandera jarrita eta prentsan zabalduta.
9. HELBURUA: GFAaren Sistema integralaren bilakaera aztertzea
9-1: GFA-arekin harremana jarraitzea.
10. HELBURUA: Klima aldaketari aurre hartzea
10-1: Urban Klima 2050 erkidegoko proiektuan parte hartzen jarraitzea.
10-3: Aldaketa klimatikoari aurre egiteko PLANA bideratzea
11. HELBURUA: Zarauzko Hondartzako jarduerak arautzea
11-1: Zarauzko Hondartzako Erabilera eta Jarduerak Arautzen dituen Ordenantza berrikustea

Ekintza guzti horiek zehaztuta dauzkate arduradunak, sistemaren organigramaren arabera (ikus 8. orrialdea)

6.4 INGURUMEN-EGIAZTATZAILEAREN IZENA ETA EGIAZTATZE-ZENBAKIA, ETA BALIOZTATZEAREN DATA

Ingurumenaren gaineko Deklarazio honen ingurumen-egiaztatzailea AENOR CONFÍA SA, ENAC Egiaztatze Erakunde Nazionalak ES-V 001 zenbakiarekin egiaztatutakoa.

Ingurumenaren gaineko Deklarazioa balioztatzeko ikuskaritza 2026ko otsailaren 24 eta 25ean egin da. Hurrengo Ingurumenaren gaineko Deklarazioa egiteko epea 2027 urterako finkatu dugu.

Zarauzko Udala

AENOR
GESTIÓN AMBIENTAL
ISO 14001

EMAS
VERIFIED ENVIRONMENTAL MANAGEMENT

INGURUMEN-EGIAZTATZAILEAK EGIAZTATZEKO ETA BALIOZKOTZEKO JARDUEREI BURUZ EGINDAKO ADIERAZPENA

AENOR CONFÍA, S.A.U., -ES-V-0001 zenbakia du ingurumen arloko egiaztatzaileen EMAS erregistroan eta 84.11 "Administrazio Publikoaren jarduera orokorrak" eta 93.29 "Aisialdiko eta entretenimenduko beste jarduera batzuk " eremurako ziurtatuta dago (NACE kodea)- honako hau adierazten du:

egiaztatu du, **ZARAUZKO UDALA - Udal Zerbitzu Teknikoen Saila** enpresaren ingurumen-adierazpenean azaltzen den bezala (enpresaren erregistro-zenbakia ES-EU-000021 da, erakundeak

bete egiten dituela 1221/2009 (EE) Erregelamenduak, erakundeek borondatez ingurumeneko kudeaketa eta auditoretza egiteko Europako sistema batean parte hartzeari buruzkoak, ezarritako baldintza guztiak. Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2009ko azaroaren 25ean eman zuten arau hori, eta ondoren 2017/1505 (EB) Erregelamenduaren eta 2018/2026 (EB) Erregelamenduaren bidez aldatu zen.

Adierazpen hau sinatuta, adierazten dut:

- egiaztatzeko eta baliozkotzeko jarduera egitean, zorrozki bete ditut 2017/1505 (EB) Erregelamenduak eta 2018/2026 (EB) Erregelamenduak aldatutako 1221/2009 (EE) Erregelamenduan ezarritako baldintzak;
- egiaztatzeko eta baliozkotzeko jardueraren emaitzak berretsi bezala, ezerk ez du aditzera ematen ingurumen-arloan aplikatu beharreko betekizunak urratzen direnik;
- erakundeak ingurumen-adierazpenean aipatzen den arloan egiten dituen jarduera guztiei dagokienez, erakundearen adierazpeneko datuek eta informazioak irudi fidagarria, sinesgarria eta zuzena ematen dute.

Dokumentu hau ez da EMASeko erregistroaren baliokidea. Izan ere, 1221/2009 (EE) Erregelamenduaren arabera eskumena duen erakunde batek soilik egin dezake EMASeko erregistroa. Dokumentu honek ez du berez balio komunikazio publiko independentea egiteko.

Madrilen egina, 27/05/2026

Firma del verificador
AENOR CONFÍA, S.A.U.